

GAZETA LWOWSKA

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na pogorzalców.)

Na wsparcie dotkniętych pożarem mieszkańców miasta *Zaleszczyk* zebrano w powiecie *Tyśmienickim* w drodze składki 22 zł. 37 c. w. a. i pieniądze te odesłano już na miejsce przeznaczenia.

Gmina *Kijowice* w obwodzie stryjskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, wystawić do końca września 1864 na gruncie gminnym budynek szkolny z pomieszczeniem nauczyciela i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiwać wedle potrzeby porządku szkolne, czuwać nad oszczędnością szkoły, dostarczać na opał szkoły 4 do 5 niż. austr. sągów miękkiego drzewa, a nakoniec płacić każdemu nauczycielowi, który ma oraz pełni służbę diaka, rocznie 55 zł. w. a. gotówką z dodatkiem $6\frac{3}{4}$ mierzyc zboża w naturze.

Na polepszenie tej dotacji zapewnił gr. kat. pleban miejscowy *X. Mikołaj Werchanowski* na czas swego teraźniejszego plebaństwa roczną kwotę 5 zł. w. a.

Okazana temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 14. października r. b. oznajmić najtęskawiej radcy finansowemu przy lwowskiej prokuraturze finansowej *Drowi Albinowi Hammer*, za jego z poświęceniem połączoną skuteczną czynność i szczególną oględność, okazywaną przy zastępowaniu eraryum śród uciążliwych okoliczności, najwyższe swoje zadowolenie.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 20. października.

Memorial diplomatique z 18. b. m. donosi, że Anglia nie miała nigdy zamiaru uznać Polaków za mocarstwo wojujące przeciw Rosji. Russell otrzymał zawiadomienie, że krok taki pociągnąłby natychmiast za sobą zerwanie stosunków dyplomatycznych między Rosją i Anglią.

Cesarzowa Eugenia ma przybyć do Paryża dopiero z końcem tego tygodnia. — Dupanloup, arcybiskup orleański, ma przybyć do Paryża, by dokonać ceremonii obwleczenia córki Montalemberta jako zakonnicy konwentu „*Sacré coeur*.”

Kreuztg. z 18. b. m. przynosi analizę drugiej okólnej depeszy austriackiej w sprawie reformy związkowej. Hrabia Rechberg wydał ją do poselstw cesarskich przy tych rządach, które dotychczas nie uczyniły zadość wezwaniu do nowej demonstracji za pomocą identycznych not przeciw Prusom. Depesza ta przeznaczona była tylko do odczytania. We wstępie usiłuje ona przedstawić na nowo potrzebę wystąpienia identycznej deklaracji do Berlina i pragnie, ażeby pospieszono się z postanowieniem. Dalej oświadcza, że niektóre rządy całkiem nieślusnie upatrują w fermie listu Króla pruskiego do Książąt niemieckich powód do mniemania, że wszelkie dalsze oświadczenie się w tej sprawie zawisło od poprzedniego porozumienia się między Austrią i Prusami. Ponieważ do pisma królewskiego załączony był raport pruskiego ministerstwa stanu do Jego Mości Króla, przeto musi nastąpić także wspólna odpowiedź na zawarte w nim argumentacje. *Kreuztg.* dodaje, że na tę drugą austriacką depeszę okólną nastąpiły odmowne odpowiedzi.

O sprawie *polskiej* nie słyhać dotąd jeszcze nic pewnego. Jak wieść niesie, miały Francja i Anglia zapytywać Rosję, co by uczyniła w takim razie, jeźliby ją odsadzono od prawa posiadania Polski. Pan Budberg miał odpowiedzieć, że Rosja pozostałaby całkiem obojętną na to. Wiadomo już z innych stron, że rząd rosyjski czyni wszelkie przygotowania, by Królestwo Polskie wcielić do Rosji na mocy uchwały rosyjskiego senatu rządzącego; a w takim razie byłoby zapewne obojętnem dla Rosji projektowane nieuznanie prawa jej do Polski.

Z Warszawy donoszą gazetce szląskiej pod dn. 14. b. m., że dniami przedtem już ustąpiło wojsko z pałacu Grabowskich i dozwolony jest znowu przystęp do niego. Znajdujące się w domu sklepy (z wyjątkiem kupca Grabowskiego) zostały znowu otwarte. Większą część uwięzionych mieszkańców puszczonego już na wolność. Kupiec Grabowski jest jeszcze uwięziony, zaś brat jego, mecenas, ma tylko areszt domowy, gdyż w pokoju jego stoi na straży dzień i noc dwóch ludzi z nabita bronią. Dozwolono mu jednak znosić się z licznymi klientami swoimi.

Dzienniki francuskie ciągle jeszcze spierają się o to, czy ks. Czartoryski prosił gabinety londyński i paryski o uznanie Polaków za stronę wojującą, czy nie. Korespondent londyński do *Gazety*

kolońskiej obsta je przy swoim pierwszym doniesieniu, że książę Czartoryski wręczył obudwu rządowi odnośne memorandum (zapewne w formie nieurzędowej, ponieważ nie może przypisywać sobie prawa do stanowiska urzędowego), i dodaje, że krok ten nie miał pożądanego skutku, a mianowicie, że Earl Russell, nie czekając na uchwałę rady ministerjalnej, dał odmowną odpowiedź, motywując ją tem, że powstańcy polscy pod względem wojskowym nie zajęli jeszcze takiego stanowiska, aby mogli żądać uznania za stronę wojującą, i że Anglia w podobnych stosunkach nigdy jeszcze nie udzielała takiego uznania.

Wiadomości z Prus odnoszą się ponajwiększej części do agitacji wyborczej. Dzienniki pruskie wspominały niedawno o pogłosce, że wkrótce ma być utworzone osm nowych pułków. W istocie zapewnia *Militär Blätter*, że rząd spodziewa się ukończyć jeszcze przed początkiem zimy musztrę rekrutów, by w razie potrzeby przeprowadzić z przyszłą wiosną jeszcze nadzwyczajny pobór rekrutów, i tym sposobem mając pod bronią pełnych 63.000 ludzi być w pogotowiu na wszelkie wypadki. Przez takie rozporządzenie nastąpiłby nowy zwrot w sporze między rządem i reprezentacją kraju. Dotąd bronili dzienniki rządowe reorganizacji i pomnożenia czynnej armii o 60—70.000 ludzi tem rozumowaniem, że koszta reorganizacji już dwukrotnie nawet przyzwoliła izba deputowanych; wszelako argument ten, chociażby nawet był słusznym, nie może być weale zastosowany do utworzenia osmiu nowych pułków.

Angielski dziennik *Globe* uważa traktaty wiedeńskie za komedję, która już dwa razy zakończyła się tragicznie dla Polski. Jeźliby i po raz trzeci nie miała Polska odnieść żadnej korzyści z interwencji dyplomatycznej, natenczas — powiada — należałoby i inne części traktatów wiedeńskich uważać za bezużyteczne. Kończy zaś artykuł swój temi słowy: „Czasy ciemnoty średniowiecznej ponawiają się i potępiają cywilizację dziewiętnastego wieku.

Nadeszły dokładne wiadomości z Kopenhagi o układach między gabinetem berlińskim, a kopenhagskim. Gabinet berliński miał nadesłać depeszę, w której przyzwalała na politykę rządu duńskiego względem Holsztynu, i potępiała tylko system rady państwa. Szczegóły są jeszcze nieznane, ale wiadomość o rozpoczęciu układów nie podlega wątpliwości. Wszyscy z niespokojnością oczekują jaki będzie dalszy rozwój tego dwojakiego stosunku Prus do rządu duńskiego, w skutek którego w Frankfurcie poseł pruski głosował z większością za przeprowadzeniem egzekucji, podczas gdy w Berlinie wszelkimi środkami starają się uwolnić od egzekucji.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 18. paźdz. (*Nowiny dworne. — Wiadomości bieżące.*) Najjaś. Państwo byli przedwczoraj na ucztach galowej, którą dawał Arcyksiążę Karol Ludwik w pałacu w Augarten.

Jego Mość Cesarz pozostawił dla ubogich w Ischlu dar pieniężny w kwocie 200 zł. w. a. Prócz tego ofiarowali: Arcyksiążę Franciszek Karol dla zakładu ubogich w Ischlu 210 zł., a na szpital tamtejszy 100 zł.; Arcyksiężna Zofia dla zakładu ubogich w Ischlu 210 zł., a na budowę gminnego domu ubogich tamże 100 zł., nakoniec Arcyksiążę Ludwik Józef na szpital w Ischlu 100 zł.

(*Deputacja bukowińska.*) którą Najjaś. Pan przyjmował na dniu 15. b. m., przedłożyła Jego Mości Cesarzowi uchwaloną przez sejm bukowiński prośbę o subwencję dla bukowińskiego funduszu indemnizacyjnego. Deputacja pod przewodnictwem zastępcy marszałka krajowego, pana *Hormuzakiego* przedstawiała, że nie kraj lecz państwo, przez wyjątkowe traktowanie funduszu amortyzacyjnego i przez spóźnione przeprowadzenie sprawy indemnizacyjnej, spowodowało smutny stan funduszu indemnizacyjnego, i że przeto, co nakazane zostało dla widoków państwa, także tylko kosztem państwa da się przeprowadzić. Najjaś. Pan przyrzekł deputacji słuszne uwzględnienie jej prośby, i również pomyślnie oświadczył się w tym względzie Arcyksiążę Rainer.

(*Adres dziękczynny.*) Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* ogłasza adres dziękczynny centralnej komisji niedostatku w komitacie Csongrodzkim do Najjaś. Pani.

(*Czynności wydziałów rady państwa.*) W wydziale finansowym wybierano na przedwczorajszym posiedzeniu najprzód sprawozdawców dla projektów pożyczkowych ministra finansów i obrani zostali deputowani *Skene* dla pożyczki na ulżenie niedostatku w Węgrzech, a *Dr. Taschek* dla pożyczki na pokrycie niedoboru. Powszechnie przy tem wyrażono życzenie, ażeby król. węgierski kanclerz nadworny hrabia *Forgach* zechciał przyjść do wydziału dla udzielenia potrzebnych objaśnień. Potem nastąpiło dalsze sprawozdanie o budżecie ministerstwa policji. Sprawozdawcą jest deputowany *Dr. Kuranda*. Sprawozdanie zawiera wiele ciekawych szczegółów, z których przytacza *Jen. Kor.* umotywowanie życzenia, że potrzebną jest rewizya systemizacji i organizacji instytutu wojskowej straży policyjnej, stosownie do zmienionych politycznych

a po części i socyalnych stosunków. Zwrócono uwagę na to, że organizacja wojskowa jest niestosowna, ponieważ straż policyjnej rzadko się zdarza działać jako ciało wojskowe, a raczej zależy wszystko na dzielności i czynności pojedynczych ludzi, podobnie jak w Anglii i Francji, gdzie konstabl i Sergeant de ville znają dokładnie stosunki przydzielonych sobie okręgów; zresztą nie dozwala organizacja wojskowa opłacać lepiej wachmanów, a tylko lepsza zapłata może skłaniać ludzi zdolniejszych do poświęcania się służbie strażniczej. W końcu załatwiono jeszcze rubrykę administracji finansowej II. dział, mianowicie straż finansowa i urzęda podatkowe.

Anglia.

Londyn, 15. października. (Odslonięcie pomnika w Aberdene.) Odslonięcie statuy księcia Alberta w Aberdeen odbyło się przedwczoraj po południu. Przez cały ten dzień deszcz padał nieustannie, pomimo tego ulice i domy od dworca kolei aż do miejsca na którym pomnik wzniesiono, były zapełnione niezliczonym tłumem ludu oczekującym przybycia Królowej. O godzinie 1. Jej król Mość w towarzystwie księżniczek Wiktorji, Alicy, Heleny, Ludwiki, księżat Arthura, Leopolda, Ludwika Heskiego i następcy tronu pruskiego, przybyła do Aberdeen. Książę Alfred przybył tam wcześniejszym pociągiem z Edynburga. Lord Provost, rada miejska, rektor uniwersytetu, i komitet subskrybentów z księciem Richmond i lordem Aberdeen, powitali rodzinę królewską, i odprowadzili do Northern Cloubhouse, naprzeciw pomnika, gdzie przygotowano podwyższenie. Tutaj lord Provost wręczył adres w imieniu tych, którzy subskrybowali składki na pomnik, tudzież w imieniu miasta, i hrabstwa, poczem Earl Grey odpowiedział w imieniu Królowej.

Następnie lord Provost ukląkł z rozkazu Królowej, i jaki sir Aleksander Anderson był pasowany na rycerza. Po modlitwie odprawionej przez kaznodzieję uniwersyteckiego, statua została odsłonięta. Przedstawia księcia w postaci siedzącej, w uniformie feldmarszałka, okrytym częściowo ornatem orderu podwiązki, w jednej ręce trzyma zwitek papieru, w drugiej kapelusz feldmarszałkowski. Zrobiona jest z brązu, i spoczywa na piedestału z granitu polerowanego. Królowa wraz z rodziną oglądała pomnik z wielkim zajęciem. Po godzinie 3. nastąpił odjazd do Balmoral. Stosownie do życzenia Królowej nie było żadnej demonstracji. Gdy powóz przejeżdżał wśród zgromadzonego ludu, panowało wszędzie pełne uszanowania milczenie.

(Różne wiadomości.) Do *Jen. Kor. austr.* piszą z Londynu, iż wieści o ustąpieniu lorda Russella z gabinetu zupełnie już zamilkły. Ministerium obecne bez lorda Russella ostałoby się nie mogło, tak wielkie są konneksye jego rodziny. Musiałby i lord Palmerston razem z nim wystąpić, a ministerium przeszłoby w ręce torysów. Zdaje się więc, iż wszyscy obecni mężowie stanu zostaną przy swych tekach ministerjalnych, co wielką jest rękojmią europejskiego pokoju. Te zaś dzienniki, które starają się wmówić w publiczność, że okrucieństwo Rosyan w Polsce spowodują naród angielski do wystąpienia jak jeden mąż z żądaniem wojny z Rosją dla uratowania Polski, nie znają smac narodu angielskiego, którzy w polityce swej zewnętrznej nie kieruje się uczuciem lecz interesem. Dotąd agitacja na rzecz Polski zajmuje się tylko pewna część społeczeństwa angielskiego, osoby najwięcej wpływu mające stoją na uboczu. Niechęć ku Rosji nabrałaby większych jeszcze rozmiarów, gdyby nastąpiło większe zbliżenie się zjednoczonych stanów Ameryki północnej do Rosji, na to bowiem patrzano w Anglii z największą niechęcią.

Przy kilku nowych wyborach do parlamentu, ministerium nie zdołało przeprowadzić swych kandydatów, na których miejsce Torysi po większej części wybrani zostali. Na szczególną uwagę zasługuje porażka ministerjalna w Tamworth, miejscu dziedzicznym rodziny Peelow, która tam wielkie posiadłości ziemskie dzierży i wielkie wpływy posiada. W Tamworth sir Robert Peel, minister spraw irlandzkich, popierał z największą energią kandydata ministerjalnego, p. Cowpera, wnuka lorda Palmerstona. Pomimo tego p. Cowper upadł, a kandydat opozycji znaczną większością obrany został.

Francya.

Paryż, 15. października. (Różne wiadomości.) Do *Independance belge* piszą z Paryża, że negocjacje w sprawie polskiej trwają ciągle między Anglią, Austrią i Francją. Na teraz nie pokojowi nie zagraża, lecz o wiosnę wielkie są obawy w niektórych sferach. Nie wierzą w nich w pojednawcze chęci Rosji, z drugiej zaś strony przekonani są, że Cesarz Napoleon Polski nie opuści.

Bulletin de Paris donosi, że wszyscy ludzie z armii znający rzemiosła stolarskie i siodlarskie wysłani zostali do Vernon (w departamencie Eure), gdzie teraz zajmują się robotą wielu wozów wojskowych według nowego zupełnie modelu. Wozy te są przeznaczone do transportu mundurów i rzeczy oficerskich.

Marszałek Forey nałożył na mexykańskie miasto Tlalpam kontrybucję 6000 piastrow za to, iż zamordowano w niem trzech żołnierzy francuzkich, i zagroził całemu miastu zniszczeniem, gdyby się wypadek taki jeszcze powtórzyć miał. *Journal de St. Petersburg* pisze z tego powodu, co następuje: „Smac marszałek Forey broni z energią władzę swoją i uszanowanie prawa, karząc morderców, chwytając się środków, zapobiegających powtórzeniu podob-

nych zbrodni. Zdaje się, że nie zgania tego we Francji, gdzie wiele dzienników ciągle obrzuca wyrzutami i obelgami innych wódzów wojskowych, którzy także zmuszeni są do ukarania morderców, a których sprawiedliwość okrucieństwem nazywają.“ Dziennik rosyjski *Le Nord* w Paryżu wychodzący zwraca na ten artykuł uwagę dzienników francuzkich.

Wlochy.

Rzym, 10. października. (Różne wiadomości.) Przyczyna nieporozumienia generała Montebello, dowódcy garnizonu francuzkiego w Rzymie, z władzą papieżką powstała z następującego wypadku. Żandarm papieżki Samorini strzelił do dwóch oficerów piemonekich, kąpiących się w rzece Liri, na samej granicy państw papieżkich, a podobno nawet już w państwach papieżkich. Na reklamę warty piemonekiej żandarm ten przez wojsko francuzkie aresztowany i do Ceprano odesłany został. Dowódca stacyi francuzkiej wydał go władzom papieżkim na usilne ich żądanie, które żandarm do Rzymu posłał. W Rzymie jen. Montebello domagał się u ministra wojny papieżkiego ks. Merode wydania sobie napowrót tego żandarma dla stawienia go przed sąd wojenny francuzki. Na to ks. Merode oświadczył, iż żandarm Samorini już nie jest w służbie papieżkiej. Z tego powodu jen. Montebello wydał rozkaz dzienny uzbliżający dla wojska i władzy papieżkiej, w skutek czego powołany został do Paryża dla wytłumaczenia swego postępowania.

Do *Jener. Kor. austr.* piszą z Turynu, iż rządowi piemonekiemu, a raczej Królowi Wiktorowi Emanuelowi udało się wpłynąć o tyle na Garibaldeggo, iż odstąpił zupełnie Mazziniego. W liście ogłoszonym mającym Garibaldi oświadczyć ma, iż nie zgadza się z zasadami republikańskimi dziennika *Unita italiana*, ale raczej z zasadami demokratyczno-monarchicznymi dziennika *Dritto*.

W Neapolu jen. Lamarmora złożyć chce dowództwo z powodu artykułu obraźliwego w dzienniku *Stampa* zamieszczonego. Minister wojny udał się do Neapolu dla nakłonienia go do pozostania na swem miejscu. Jen. Sortori zaprowadzić chce w Neapolu towarzystwo asekuracyjne wzajemnego ubezpieczenia przeciwko bandytom. W Turynie liberaty tamtejsze mocno są oburzeni przeciwko margr. Pepoli z powodu zawarcia traktatu handlowego z Rosją, w obecnych okolicznościach margr. Pepoli wraca do Turynu, i podobno utraci poselstwo swoje w Petersburgu, które na teraz nie zostanie obsadzone. Lord Elliot, nowy poseł angielski, zrobił już pierwsze swoje urzędowe wizyty. Jen. Bixio w liście z Sycylii pisanym przyznaje, iż w samem Palermie, liczącym 185.000 ludności, znajduje się przeszło 4000 zbiegów przed rekrutacją i dezertersów. Z więzień w Suzie uciekło znów pięciu bardzo niebezpiecznych bandytów, co przykre w Turynie zrobiło wrażenie.

Niemcy.

Gdańsk, 14. października. (Różne wiadomości.) Przytrzymano tu i zasekwestrowano statek angielski „Bessie“, który między ładunkiem ziemi porcelanowej znaczną ilość broni przemycić chciał. W beczkach ziemią tą napełnionych znalezione 620 karabinów z prostemi a 198 z sieczkami bagnetami i żelaznemi pochwami, 175 sztuców i wielką ilość form do łania kul. Karabiny są wszystkie z łufami gwintowanemi, i niosą 1200 kroków. Broń ta waży do 100 cetnarów, a ponieważ od cetnara wynosi po 10 talarów, przeto szkodliwy sześćkrotny, ze względu na utajony sposób pakowania przypadający, wyniesie do 6000 talarów. Według praw cłowych broń przepada jako kontrabanda, a statek przyteżymany będzie, dopóki sztraf złożony nie zostanie.

W Berlinie przywiązywano, jak wiadomo, wielką wagę do zjazdu Króla belgijskiego z Królem pruskim w Badeniu. Teraz donoszą, iż zjazd ten nastąpił tylko pod warunkiem, iż nie będzie na nim mowy o wewnętrznych stosunkach pruskich. Miano zaś wiele zajmować się kwestją polską. Sądzą, iż Król belgijski życzył sobie, ażeby Król pruski osobiście poparł pewne propozycje w Petersburgu. Król pruski miał przystać na to. Co do sprawy duńskiej, Król Leopold odmówił mieszanja się w nią.

W Prusiech główna uwaga zwrócona teraz na przyszłe wybory do izby deputowanych. Zdaje się, iż pomimo energicznych środków przez ministerium przedsięwziętych, zwłaszcza przeciwko urzędnikom, którzyby w duchu opozycyjnym głosować chcieli, opozycja jednak znaczną większość przy wyborach uzyska.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 17. października. (Mianowanie. — Ostrzeżenie. — Wyroki śmierci.) Podług doniesienia *Dzien. pow.* mianował Cesarz księdza Henryka Kossowskiego, nauczyciela religii przy uniwersytecie w Dorpacie, rektorem tego uniwersytetu.

Dalej ogłasza *Dzien. pow.* następujące ostrzeżenie względem pożyczki zaciąganej przez „rząd narodowy“:

Jeszcze w lipcu z powodu przedsięwziętej przez tajną organizację bezrządu przymusowej pożyczki na nieprawne cele, rozpisanej na zamożniejszych obywateli, szczególnie m. Warszawy, ogłoszone było, aby nie uczestniczono w podobnego rodzaju składkach, pod zagrożeniem kary według całej surowości praw wojennych.

Obecnie też sama podziemna agitacja stara się namówić obywateli kraju, żeby zapisywali się, już nie na przymusową, ale na jakąś nową dobrowolną pożyczkę, pod nazwą ogólnonarodowej.

Znów odzywamy się do zdrowego rozsądku publiczności, w nadziei, że te przewrotne namowy pozostaną bezskuteczne; w każdym razie przypominamy, że najmniejsze uczestnictwo w tym i innych wybrzykach bezrządu, będzie dochodzone i karane według całej surowości wojenno-karnej ustawy.

Nakoniec podaje jeszcze ten sam *Dzien. pow.* dwa następujące wyroki śmierci:

Mieszczanin Stanisław Pajpe, z odbytego nad nim polowego sądu wojennego i własnego zeznania, okazał się winnym: 1. osobistego udziału w zbrojnym powstaniu, w składzie bandy buntowniczej, pod dowództwem Myszkowskiego; 2. należenia do organizacji tak zwanych Polskich żandarmów wieszających, dla wykonywania różnych wkładanych przez buntowników, w zamiarze rozszerzenia buntu, poruczeń, a w szczególności dla spełnienia zabójstw politycznych; 3. udziału razem z innymi, w męczeniu a następnie powieszeniu, w lesie koło wsi Osuchowa, jednego włościanina, podejrzewanego o szczególne przywiązanie do prawego rządu, i nakoniec 4. spełnienia innych przestępnych działań z obowiązków żandarma wieszającego.

Za te przestępstwa Pajpe, przez wyrok polowego sądu wojennego, na zasadzie art. 96, 631 i 632 I. ks. wojenno-karnej ustawy, skazany został, po pozbawieniu wszelkich praw stanu, na karę śmierci przez powieszenie.

Kara ta będzie wykonana d. 7. (19.) października, o godzinie 10ej zrana, na stoku warszawskiej alexandrowskiej cytadeli.

Urzędnik tutejszego pocztaamt Stanisław Świeżyński, z odbytego nad nim polowego sądu wojennego i własnego zeznania, okazał się winnym zdrady stanu, ponieważ zawiązawszy bezpośrednio stosunki z członkami buntowniczej organizacji, znanej pod nazwą „Rządu Narodowego“, przyjął na siebie obowiązki ajenta tejże organizacji i korzystając ze swego stanowiska urzędowego w zarządzie poczt, tajemnie przysyłał, zład do różnych miejsc rozporządzenia osób kierujących powstaniem, równie jak i posyłki z rzeczami i przedmiotami wojennymi dla buntowników, i w ogóle wykonywał dawane mu przez członków wspomnianej organizacji poruczenia, dążące do rozszerzenia buntu i obalenia prawego rządu.

Polowy sąd wojenny skazał Świeżyńskiego za jego przestępstwa, na zasadzie art. 83, 96, 561 i 562 I. ks. wojenno-karnej ustawy i art. 20, 287, 288 i 360 kodeksu kar głównych i poprawczych, po pozbawieniu wszelkich praw stanu, na karę śmierci przez powieszenie.

Kara ta będzie wykonana d. 7. (19.) października, o godzinie 10ej zrana, na stoku warszawskiej alexandrowskiej cytadeli.

Ameryka.

Nowy York, 2. października. (*Wiadomości z teatru wojny.*) Jenerał unionistowski Rosenkranz utrzymuje się w swjej silnej pozycji obronnej pod Chattanooga; powszechnem jest mniemanie, że jenerał Bragg nie zdoła wyprzeć go ztamtąd za pomocą bezpośredniego ataku, komunikacja bowiem pomiędzy Chattanooga i Wasyngtonem nie jest przzerwana, tak, iż Rosenkranz może otrzymywać z łatwością posiłki. Przeciw jenerałom McCook i Crittenden, ministerstwo wojny zarządziło śledztwo, z powodu zachowania się ich w bitwach z 19. i 20. września. Korpusy, którymi jenerałowie ci dowodzili, zostały razem połączone i oddane pod dowództwo jenerała Grangera. Kwatera główna Burnside'a była do 24go b. m. w Knoxville, Zapewniają, że jenerał ten ściągnął na siebie niezadowolenie ministra wojny za to, że nie połączył się z Rosenkranzem przed ostatnią bitwą. Powiadają, że mają go usunąć od dowództwa nad armią stanu Ohio, a jenerała Hookera wymieniają jako jego następcę. Jen. Bragg zapewnia, że w bitwie pod Chicamanga czyli Chattanooga, zabrał 7000 jeńców, 36 dział i 25 sztandarów.— Wiadomość jakoby armia Potomaku przeszła za Rapidem i posuwała się ku Gordonsville, okazała się bezzasadną. Według listów z obozu skonfederowanych, ci ostatni zajmują silną pozycję na brzegu południowym pomienionej rzeki, a linie ich rozciągają się od Germania do Burnets Fords. Jeden z ich korpusów miał się posunąć w pobliżu Blue Ridge ku północy.— Według ostatnich wiadomości z Charlestonu, jenerał unionistowski Gilmore był jeszcze zaprzęgnięty robotami inżynierskimi pod fortami Gregg i Wagner. Wątpią mocno, iżby wojska jego zdołały utrzymać się na wyspie Morris bez szwanku, z powodu stosunków sanitarnych; czuć się tam daje brak głównie wody i paliwa.

Kronika.

(Konfiskata.) Dnia 15. b. m. w południe, organa policyjne przytrzymały na ulicy żółkiewskiej wóz, na którym było 18 mundurów powstańczych dla szarzy, 12 par spodni, 268 pochw na bagnety obosieczne, 157 rżeniemi karabinowych, 246 stempli karabi owych, i 20 lakierowanych pendentów do pałaszy dla jazdy.

Dnia 18. b. m. wieczorem przytrzymało na tejże samej ulicy wóz na którym było 71 par cizmów, 25 guńek, 18 bagnetów obosiecznych bez pochew. Izraelita, który ten transport prowadził został aresztowany wraz z woźnicą.

(Rozprawy ostateczne.) Na rozprawie ostatecznej d. 15. b. m. w tutejszym c. k. sądzie krajowym skazani zostali według §. 66 k. k. za zaburzenie spokoju publicznego przez udział w powstaniu: Kl. udyusz Sokolowski 18 lat mający terminator od nożownika, Stanisław Paszkiewicz 17 lat mający, terminator krawiecki, Wojciech Pastuszek 17 lat mający kelner, i Ferdynand Cy-

bulski 19 lat mający krawiec, każdy na 6 dni więzienia, dalej Franciszek Markiewka 18 lat mający, terminator blacharski na 8 dni i nareszcie Karol Sokolowski 19 lat mający, terminator rymarski na 10 dni więzienia.

Tegoż dnia skazano za kradzież Jakima Złotonia, posiadacza gruntów, już dwa razy karanego za kradzież, na rok ciężkiego więzienia z zastrzeżeniem. Tudzież za oszustwo, Abrahama Buch, preclarza 15 lat mającego, już 2 razy za kradzież karanego. Samuela Schapirę 15 lat, Abrahama Spritzera 57 lat mającego, każdego na 2 miesiące więzienia.

Na rozprawie ostatecznej d. 17. b. m. skazani zostali według §. 66 k. k. za zaburzenie spokoju publicznego przez udział w powstaniu: Ferdynand Wojtowicz 19 lat mający litograf już raz karany za złośliwe uszkodzenie cudzej własności, Marceli Rybczyński 27 lat mający wyrobnik, każdy na 3 dni więzienia; dalej Ferdynand Hubert 18 lat mający czeladnik piekarski, Jan Zaleski 49 lat mający sługa, już raz karany za kradzież, Karol Debkowski 26 lat mający czeladnik szewski, Michał Krzaczek 19 lat mający czeladnik stolarski, Piotr Kowalski 24 lat mający kucharz, każdy na 6 dni więzienia.

(W sprawie statystyki austriackich kolei żelaznych) odbyło się d. 15. b. m. w centralnej komisji statystycznej, posiedzenie komitetowe, z udziałem deputowanych ze strony wszystkich austriackich kolei żelaznych. Ułożono formularze, według których administracye kolei będą komisji dostarczać data statystyczne, i tym sposobem ułatwiono przyjscie do skutku statystyki austriackich kolei żelaznych.

(Baron Franco Mistrali) piszą z Medyolanu do „Jen. Kor.“ jeden z najznakomitszych nowoczesnych legionistów włoskich, wydaje nowe „Życie Jezusa“, które to dzieło, tak pod względem historycznym jak filozoficznym, ma skutecznie zbijać książkę Renana.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Sanok, 12. października. W drugiej połowie z. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejscetargu:											
	Sanok		Krusno		Dobremil		Dukla		Rymanów		Dynów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr	cen.	zr	cen.	zr	cen.	zr	cen.
waluta austriacką												
Mec pszenicy . . .	3	5	3	20	2	85	3	20	3	56	3	.
„ żyta . . .	2	.	1	95	1	45	2	8	2	.	2	.
„ jęczmienia . .	1	80	1	75	1	38	.	.	1	80	1	80
„ owsa . . .	1	50	1	32	1	10	1	15	1	50	1	40
„ hreczki . . .	.	.	2	45	.	.	.	.	1	50	.	.
„ kukurudzy . .	.	.	2	50	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków . .	.	70	.	60	.	65	.	.	.	60	.	50
Cetnar siana . . .	2	.	2	.	1	54	.	.	2	.	1	35
„ wełny . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu .	.	.	22	50	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	.	6	60	.	.	.	.	7	.	4	80
„ „ miękkiego . .	5	.	4	90	4	10	.	.	5	.	3	40
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	10	.	.	.	10	.	10
Mas okowity . . .	.	.	.	70	.	72	.	.	.	60	.	60

Lwów, 16. października. Chociaż ze wszystkich stron nadchodzą doniesienia o nader niskich cenach wszelkiego gatunku zboża, mimo to jednak transporta dowiezione na kolej w ubiegłym tygodniu, przybrały olbrzymie rozmiary. Na skład dowiezionego zboża, nie wystarczyły nawet obszerne magazyny, i pomimo zwyczaju, że zboże przeznaczone do wywozu, ładuje się w przeciągu 24 godzin, omal nie przyszło do tego, by transporta ładować bezpośrednio z wozu na wóz. Niepomyślnie stosunki handlowe zmuszają spekulantów galicyjskich ograniczyć swój zysk na kilka centów, a nie chcą aby kapitał leżał bezużytecznie transportując kukurudzę, pszenicę i żyto. W Tarnowie musiano dla wywozu zboża urządzać pościagi osobne, a nawet na pomniejszych stacye kolei koło Krakowa, nadesłano wyjątkowo większe partje zboża. Ponieważ wywóz do Prus mniej zapowiada korzyści aniżeli wywóz do Śląska, Morawii i Austrii, przeto też większa część zboża odchodzi do Krakowa, Bielska, Ołomuńca i Wiednia. Jakkolwiek cena owsa galicyjskiego na targach austriackich spadła o 10 do 15 c. transporta do Wiednia nie ustają, i zajmują szczególnie spekulantów mających stosunki z liwerantami skarbowymi. Wywóz mąki z naszych młynów parowych do Wiednia i Pragi, trwa ciągle.

Transporta bydła rzeźnego i opasowego były tak znaczne, że ze Lwowa wysłano zeszłego tygodnia do Lipnika i Florisdorf około 2100 wołów. Z Węgier, w porównaniu z tą samą porą przeszłoroczną nadchodzi bydła znacznie mniej, co z powodu zmniejszonej konkurencyi ma być korzystnym dla tutejszo krajowych handlarzy.

Ceny wełny pomimo ogólnej stagnacyi nie zmieniły się wcale; wyprawiono kilka większych transportów do Prus, a kilka mniejszych do Bielska. Dowóz z Wołynia, zwykle znaczny, tego roku nie idzie wcale, z przyczyny stosunków politycznych. W handlu przewozowym znajduje się kilka partji sukna Bielskiego i Inianych

Co do handlu spirytusem, gdyby chciano sądzić o nim z przesyłek, które ciągle są bardzo znaczne, możnaby wnosić, że ceny towarów szlaskich, tudzież kilka artykułów do ubrania na zimę, sukiennych fabryk berneńskich.

poszły w górę. Ale w Wiedniu, Wrocławiu i Pradze, nie mają dobrej nadziei o tym artykule, i zapowiadają, że ceny zniżą się jeszcze bardziej, co spekulantom w ogóle odbiera odwagę. Towar ten jest więc po większej części przechowywany.

Próba przesyłania lodu do Wiednia musiała się powieść, bo znowu transportują się dalsze przesyłki w znacznych ilościach. W Wiedniu ma być tak wielki brak lodu, że chętnie płacą po 2 zł. w. a. za cetnar.

Bochnia, 8. października. Na naszym dzisiejszym targu płacono męcz pszenicy (85 zł) 3 zł. 13 c.; żyta (75 zł) 2 zł. 10 c.; jęczmienia (65 zł) 1 zł. 95 c.; owsa (51 zł) 1 zł. 88 c.; kartofli 90 c.

Ostatnia poczta.

Z nad granicy obwodu **Żółkiewskiego** donoszą nam pod dniem 19. b. m., że za Moszczanicą w krzakach należących do gminy Rożanki zebrał się oddział powstańców mający liczyć około 200 ludzi.

Kraków, 19go października. *Krak. Ztg.* pisze: Według dziś otrzymanego telegramu z Rzeszowa c. k. wojsko przytrzymało dnia 17go pod Łętownią 60 powstańców z bronią i amunicją, a pod Tarnogorą 40 powstańców, którzy mieli połączyć się z korpusem Waligórskiego. Ujętych odstawiono do właściwych urzędów powiatowych.

W potyczce, którą Wierzbicki stoczył w Lubelskiem dnia 6go b. m. oddział jego, jak to nawet polskie źródła przyznają, miał ponieść dość znaczne straty.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. października.

Hotel George: PP. Koziebrodzki Eug., z Michałowki. — Piotrowski Leon, z Polski. — Bielski Zygm., z Krakowa. — Ostrowski Józef, z Polski. — Słonki Zeno, z Jurowiec.

Hotel europejski: Postrucki Józef, z Świstelnik. — Łukasiewicz Józef, z Kadłubisk. — Czajkowski Adolf, z Bóbrki. — Zawadzki Nik, z Belzca.

Hotel angielski: Ostaszewski Teofil, z Wzdowa. — Grodzicki Leon, z Bzianki. — Teodorowicz Kaj., z Michaleca.

Zajazd Kuhna: Bogusz Adam, z Drohobycza. — Hr. Humnicki Wład., z Rospucia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19 października.

PP.: Hohendorf Eust., do Baru. — Niezabitowski Włodz., do Uherzec. — Nosalewski Miecz., na Podole. — Dwernicki G., do Zawala.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 19. października 1863.

Pora	Barometr w mierze jarys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	330.33	+ 5.6	82.3	zachodni	sl. mróz
2. god. po poł.	329.70	+ 11.2	66.4	południowy	" pogoda
10. god. wiecz.	329.45	+ 8.0	76.4	"	"

Teatr.

Dziś teatr niemiecki: „Der Liebestrank“ (l'Elisire d'amore), komiczna opera w dwóch aktach z muzyką Kajetana Donizettiego.

Kurs lwowski.

Dnia 19. października

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	27 1/2		27	33
Dukat cesarski	30		30	35
Półimperyal zł. rosyjski	16		16	22
Rubel srebrny rosyjski	75		75	77
Talar pruski	67		67	68 1/2
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	73	63	74	43
" " " m. k. za 100 zł.	77	40	78	21
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	73	88	74	50
5% Pożyczka narodowa	81	45	82	98
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	196	25	198	25

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 19. października.

	złr.	kr.
5% Metaliki	75	30
5% pożyczka narodowa	81	55
Losy z 1860 roku	97	85
Akcyje banku wiedeńskiego	788	—
" " kredytowego	186	80
London, 10 funtów szterlingów	112	50
Dukat pojedynczy	5	35
Srebro	111	90

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 17. października.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	71.70	71.80
bez kuponów		
zwrotny po 5%	96.50	96.75
Z pożyczki narod. z proc.		
od stycznia do lipca po 5%	81.75	81.80
od kwiet. do paźd. po 5%	81.70	81.80
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	75.45	75.55
Metaliki z proc. od maja do		
listopada po 5%	75.55	75.65
dtto. po 4 1/2%	67.50	67.75
dtto. „ 4%	60.25	60.50
dtto. „ 3%	45.—	45.25
dtto. „ 2 1/2%	37.50	39.—
dtto. „ 1%	15.10	15.25
Przez. do wyl. z r. 1839		
całe losy	158.75	159.—
Przez. do wyl. z r. 1839		
piąta część losów	156.25	156.75
Przez. do wyl. z r. 1854	93.50	94.—
Przez. do wyl. z r. 1860		
po 500zł.	97.90	98.—
Przez. do wyl. z r. 1860		
po 100 zł.	98.40	98.50
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	17.75
Wylos. obl. dawn.	71.50	72.—
długu państ.	67.—	67.50
„ 4 1/2%	59.50	59.75
„ 3 1/2%	52.—	52.50
„ 3%	—	—
Przez. do los. obl.	59.—	60.—
dawn. długu państ.	52.—	53.—
z proc. w kraju	47.—	48.—
„ 1 3/4%	41.—	42.—
„ 5%	71.50	72.—
„ 4 1/2%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

	pien.	towar.
B. Krajów koronnych		
Niższej Austrii	86.75	87.25
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	90.25	90.75
Morawii	88.50	89.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—
Kar. Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	75.60	76.25

	pien.	towar.
Banatu Tem.	74.—	74.50
Kroacyi i Sławonii	75.—	75.0
Galicyi	74.10	74.40
Siedmiogrodu	73.75	74.50
Bukowina	73.50	74.25
Z klauzula wylos. w r. 1867	73.50	73.75
Lomb. wen. poż. z r. 1859	91.50	92.50
Dług Tyrolu		
po 5%	—	—
„ 4%	59.50	59.75
„ 3 1/2%	—	—
Dług Saleburga		
„ 3%	59.50	59.75
„ 2 1/2%	—	—
Dług Krainy		
„ 2%	29.50	30.50
„ 1 3/4%	—	—

2. Stan oblig. domestykalm.

Pe 3% za 100 zł.	27.—	—
„ 2 1/2% „ 100 „	22.50	—
„ 2 1/4% „ 100 „	20.25	—
„ 2% „ 100 „	18.—	—
„ 1 3/4% „ 100 „	15.50	—

3. Akcyje.

	(Za sztukę.)
Banku narodowego	791.— 792.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186.80 186.90
Niz.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	640.— 642.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1638.— 1640.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	185.— 186.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	141.75 142.25
Polud.-póln. niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.50 128.75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.— —
Polud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	247.— 248.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	197.50 198.—
Kol. Przeb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	— 40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.— 100.—
Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k.	685.— 695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	228.— 230.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.— 200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górń. po 200 zł. w. a.	—	145.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	429.—	430.—
Lloyda w Tryeście po 560 zł. m. k.	240.—	242.—
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	393.—	395.—
Tow. mlyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	395.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	279.—	281.—
Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	158.—	158.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	102.25	102.50
10let. „ 1857 po 5%	89.75	90.—
los. po 5%	—	—
Banku (na 12 m. 5%	—	—
narod. przezn. do losow. w. a. (wiania po 5%	85.40	85.50
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	74.—	74.50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.75	98.—
detto detto w srebr. upr. za 100 zł. w. a.	91.75	92.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	87.75	88.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	117.25	118.25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	117.50	118.—
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	90.50	90.75
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	86.—	86.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	94.75	95.25
Polud. póln. kolei kom. po 5% za 100 zł.	78.25	78.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	—	99.75

	pien.	towar.
G. Losy.		(za sztukę.)
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	135.80	136.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	113.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	52.—	5.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.75	34.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95.50
Salma „ 40 „	35.25	35.75
Palliego „ 40 „	34.25	34.75
Clarego „ 40 „	34.50	34.75
St. Genois „ 40 „	33.50	34.—
Windschgrätzka 20 zł.	22.—	22.50
Walsteina 20 „	20.25	20.75
Keglevicha 10 „	15.—	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol	94.70	94.70
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	94.80	94.80
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	94.90	95.—
Genua za 100 lir. piem.	44.—	44.—
Hamburg za 100 M. B.	83.60	83.70
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—
London za 10 fl. szt.	111.80	111.80
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyola za 100 lir. wl.	—	—
Marsylia za 100 fr.	44.—	44.10
Paryż za 100 fr.	44.20	44.25
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.34 1/2	5.35 1/2
dtto. pełnej wagi	5.34 1/2	5.35 1/2
Korona	15.40	15.45
20 frankówka	8.94	8.95
Rosyjski imperyal	9.20	9.22
Talar związkowy	1.68	1.68 1/2
Srebro	112.25	112.50
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c.